

Số: 1786/BC-SNN

Tuyên Quang, ngày 11 tháng 8 năm 2015

BÁO CÁO

Kết quả thực hiện Chương trình bảo vệ và phát triển nguồn lợi thủy sản theo Quyết định số 188/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ

Thực hiện văn bản số 1911/TCTS-BTPTNL, ngày 18/4/2013 của Tổng cục Thủy sản về việc báo cáo tình hình thực hiện Quyết định số 188/QĐ-TTg ngày 13/02/2012 của Thủ tướng Chính phủ.

Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn tỉnh Tuyên Quang báo cáo kết quả tổ chức triển khai thực hiện trong 3 năm (2013-2015) cụ thể như sau:

I. Kết quả triển khai thực hiện các nội dung thuộc Chương trình bảo vệ và phát triển nguồn lợi thủy sản.

1. Về công tác tham mưu.

Để tổ chức thực hiện tốt Quyết định 188/QĐ-TTg ngày 13/02/2012 của Thủ tướng Chính phủ và hướng dẫn số 1438/BNN-TCTS ngày 16/5/2012 của Bộ Nông nghiệp và PTNT thực hiện Quyết định số 188/QĐ-TTg, Sở Nông nghiệp và PTNT tổ chức triển khai những nội dung công việc cụ thể như sau:

- Tham mưu cho UBND tỉnh Quy chế quản lý khai thác, bảo vệ và phát triển nguồn lợi thủy sản ở các vùng nước trên địa bàn tỉnh và đã được UBND tỉnh Tuyên Quang ban hành tại Quyết định số 01/2013/QĐ-UBND ngày 05/01/2013; Hàng năm tham mưu bố trí kinh phí Ngân sách Nhà nước để tổ chức khảo sát, điều tra, đánh giá nguồn lợi thủy sản trên sông, hồ thủy điện và tham mưu kinh phí kiểm tra công tác bảo vệ nguồn lợi thủy tại các huyện, thành phố của tỉnh Tuyên Quang.

- Chỉ đạo Chi cục Thủy sản hoàn thành việc rà soát, điều chỉnh, bổ sung quy hoạch phát triển thủy sản tỉnh Tuyên Quang đến 2015, định hướng đến năm 2020 trong đó trú trọng quy hoạch chi tiết các bãi đẻ, nơi cư trú tự nhiên của các loài cá quý hiếm, có giá trị kinh tế như: Cá Bống, Chiên, Lãng Châm, Rằm Xanh, Anh Vũ, ... và đã được HĐND tỉnh thông qua tại Nghị quyết số 18/NQ-HĐND ngày 18/07/2013 và UBND tỉnh phê duyệt tại Quyết định số 322/QĐ-UBND ngày 09/09/2013.

- Xây dựng và trình UBND tỉnh thành lập Ban chỉ đạo Chương trình Bảo vệ và phát triển nguồn lợi thủy sản tỉnh Tuyên Quang.

- Tham mưu xây dựng cơ chế chính sách hỗ trợ phát triển thủy sản và đã được HĐND tỉnh thông qua và ban hành Nghị quyết số 12/2014/N-HĐND ngày 22/07/2015 về chính sách cho vay có hỗ trợ lãi suất trong phát triển cá đặc sản (Dầm xanh, Anh vũ, Lăng chấm, Chiên, Bông...) nhằm bảo tồn nguồn gen các loài cá quý hiếm và phát triển sản xuất, nâng cao thu nhập của người dân trong nuôi trồng các loài cá đặc hữu của địa phương.

- Hàng năm ban hành các văn bản đôn đốc các huyện, thành phố tăng cường công tác kiểm tra, kiểm soát việc chấp hành các quy định của pháp luật về khai thác, bảo vệ và phát triển nguồn lợi thủy sản theo Chỉ thị số 19/CT-TTg ngày 30/07/2014 của Chính phủ về tiếp tục đẩy mạnh việc triển khai thực hiện Chỉ thị số 01/1998/CT-TTg ngày 02/01/1998 của Thủ tướng Chính phủ về nghiêm cấm sử dụng chất nổ, chất xung điện, chất độc để khai thác thủy sản và tăng cường bảo vệ nguồn lợi thủy sản trong thời gian tới; Thông tư số 89/2011/TT-BNNPTNT ngày 29/12/2011 của Bộ Nông nghiệp và PTNT về việc ban hành Danh mục khu vực cấm khai thác thủy sản có thời hạn trong năm và đôn đốc chấp hành Quyết định số 01/2013/QĐ-UBND ngày 05/01/2013 của UBND tỉnh Tuyên Quang ban hành kèm theo Quy chế quản lý khai thác, bảo vệ và phát triển nguồn lợi thủy sản ở các vùng nước trên địa bàn tỉnh.

2. Về công tác tuyên truyền, phổ biến các quy định của pháp luật về khai thác, bảo vệ và phát triển nguồn lợi thủy sản.

Để góp phần nâng cao nhận thức của cộng đồng trong việc bảo vệ và phát triển nguồn lợi thủy sản Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn tỉnh Tuyên Quang đã thường xuyên tổ chức các hoạt động tuyên truyền trên báo, đài phát thanh và truyền hình tỉnh và đã tổ chức thực hiện được các lớp tập huấn, cụ thể:

- Tổ chức 06 lớp đồng quản lý nghề cá cho các tổ chức, cá nhân có hoạt động liên quan đến khai thác và bảo vệ nguồn lợi thủy sản trên địa bàn tỉnh, với 300 lượt người tham dự.

- Tổ chức được 07 lớp tập huấn các quy định của pháp luật về bảo vệ và phát triển nguồn lợi thủy sản trên địa bàn các huyện và thành phố, với 280 người tham dự.

Thông qua các lớp tập huấn các hộ đã nắm bắt được các quy định của pháp luật và nâng cao ý thức, trách nhiệm trong việc bảo vệ nguồn lợi thủy sản.

- Hiện đang phối hợp với Trung tâm bảo tồn tài nguyên nước xây dựng kế hoạch truyền thông và xây dựng mô hình đồng quản lý nghề cá tại một số xã nằm trong khu vực lòng hồ thủy điện Tuyên Quang.

3. Về công tác điều tra nguồn lợi thủy sản và kiểm tra thực hiện công tác bảo vệ nguồn lợi thủy sản.

Để đảm bảo có định hướng, đề xuất phù hợp trong công tác bảo vệ và phát triển nguồn lợi thủy sản. Hàng năm Sở Nông nghiệp và PTNT đã tham mưu với UBND tỉnh cấp kinh phí và đã chỉ đạo, giao nhiệm vụ cho Chi cục Thủy sản chủ

trì thực hiện nhiệm vụ điều tra nguồn lợi thủy sản, kiểm tra thực hiện công tác bảo vệ nguồn lợi thủy sản tại các huyện, thành phố, cụ thể:

- Năm 2012 chủ trì, phối hợp với phòng Nông nghiệp và PTNT huyện Lâm Bình và huyện Na Hang tổ chức điều tra nguồn lợi thủy sản hồ thủy điện Tuyên Quang tại 06 xã Thượng Lâm, Lãng Can, Yên Hoa, Đà Vị, Sơn Phú, Năng Khả và thị trấn Na Hang. Qua điều tra cho thấy nguồn lợi thủy sản rất phong phú và đa dạng có 84 loài, trong đó: bộ cá chép (*Cypriniformes*) nhiều nhất có 50 loài; bộ cá vược (*Perciformes*) có 8 loài, bộ cá nheo (*Siluriformes*) có 12 loài; nhuyễn thể có 06 loài; giáp xác có 05 loài; bò sát có 03 loài, sản lượng khai thác trên hồ thủy điện Tuyên Quang năm 2012 đạt 756,7 tấn.

- Năm 2013, tổ chức 01 đợt điều tra sản lượng, chủng loài khai thác và các bãi đẻ, bãi sinh trưởng của cá non trên sông Lô thuộc địa bàn tỉnh Tuyên Quang kết quả điều tra, khảo sát cho thấy thành phần loài rất phong phú và đa dạng với 80 loài cá, trong đó: Bộ cá chép (*Cypriniformes*) nhiều nhất với 60 loài; Bộ cá vược (*Perciformes*) có 10 loài; Bộ cá nheo (*Siluriformes*) có 10 loài. Ngoài ra còn có 05 loài giáp xác và 05 loài nhuyễn thể. Trong các loài trên có một số loài cá có khả năng thuần hoá và sản xuất giống nhân tạo như: Cá Vền, Chày đất, Chiên, Lãng chám, Anh vũ, Rằm xanh, Bống, Lợ thân cao. Sản lượng khai thác trên lưu vực sông Lô - Gâm đạt 70,9 tấn/năm.

- Năm 2014, chủ trì phối hợp với UBND huyện Na Hang, UBND huyện Lâm Bình và UBND huyện Chiêm Hóa thực hiện 01 đợt điều tra sản lượng, chủng loài khai thác và các bãi đẻ, bãi sinh trưởng của cá non tại hồ thủy điện Tuyên Quang và hồ thủy điện Chiêm Hóa. Qua điều tra cho thấy nguồn lợi thủy sản trên hồ thủy điện Tuyên Quang có thành phần loài như năm 2012, tuy nhiên sản lượng khai thác đã tăng lên đáng kể, đối tượng khai thác chủ yếu là Mè trắng, Mè hoa và cá trôi, sản lượng khai thác trên hồ thủy điện Tuyên Quang đạt 705,7 tấn.

- Năm 2015 phối hợp với Vụ Bảo tồn và Phát triển nguồn lợi thủy sản; Phòng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn các huyện Na Hang, Chiêm Hóa, Yên Sơn, Hàm Yên, Sơn Dương và Phòng Kinh tế thành phố thực hiện 02 đợt điều tra nguồn lợi thủy sản trên sông Lô - Gâm và hồ thủy điện Tuyên Quang cụ thể, như sau:

+ Phối hợp với Phòng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn các huyện Na Hang, Chiêm Hóa, Yên Sơn, Hàm Yên, Sơn Dương và Phòng Kinh tế thành phố thực hiện 01 cuộc điều tra sản lượng khai thác, thành phần các loài thủy sản trên sông Lô - Gâm. Qua điều tra cho thấy nguồn lợi thủy sản trên sông Lô - Gâm về thành phần loài bao gồm 80 loài như năm 2012, tuy nhiên có sự sụt giảm về sản lượng khai thác (sản lượng khai thác thủy sản trên sông Lô Gâm 06 tháng đầu năm ước tính đạt 32 tấn).

+ Phối hợp với Vụ Bảo tồn và Phát triển nguồn lợi thủy sản, Phòng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn huyện Na Hang thực hiện 01 cuộc điều tra, khảo

sát nguồn lợi thủy sản trên hồ thủy điện Tuyên Quang. Qua khảo sát cho thấy thành phần loài không có sự biến đổi so với kết quả khảo sát năm 2012 (84 loài), sản lượng và kích cỡ khai thác các loài thủy sản tăng hơn so với cùng kỳ năm 2014 (sản lượng khai thác thủy sản ước tính 06 tháng đầu năm 2015 đạt 360 tấn).

4. Công tác phục hồi và tái tạo nguồn lợi thủy sản

Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn đã phối hợp với các cơ quan trung ương, các cấp, các ngành tổ chức thực hiện được 03 đợt thả cá giống vào các vùng nước tự nhiên nhằm tái tạo nguồn lợi thủy sản, trong đó:

- Năm 2013 thực hiện 02 đợt thả giống:

+ Đợt 1: Phối hợp với Cục Khai thác và Bảo vệ nguồn lợi thủy sản, UBND huyện Na Hang thả 17.500 con cá giống các loại, trong đó có các loài cá bản địa quý hiếm như cá Rằm xanh, Anh vũ, cá Bống, Chiên mỗi loài 600 con còn lại là các loài cá truyền thống (Mè, Trôi, Trắm cỏ ...).

+ Đợt 2: Phối hợp với Câu lạc bộ Bảo vệ môi trường nước và nguồn lợi thủy sản Xã Hà Lang, huyện Chiêm hóa thả cá tái tạo nguồn lợi thủy sản tại suối Ba với số lượng 200 kg cá giống các loại.

- Năm 2014: Phối hợp với Cục Khai thác và Bảo vệ nguồn lợi thủy sản, UBND huyện Na Hang thả 48.500 con cá giống các loại, trong đó có các loài cá bản địa quý hiếm như cá Rằm xanh, Anh vũ, cá Bống.

- Năm 2015: Đã xây dựng kế hoạch phối hợp với Cục khai thác và Bảo vệ nguồn lợi thủy sản, UBND huyện Na Hang thả cá tái tạo nguồn lợi thủy sản tại hồ thủy điện Na Hang, thời gian dự kiến trong tháng 8/2015.

II. KINH PHÍ THỰC HIỆN

Tổng kinh phí thực hiện Chương trình Bảo vệ và Phát triển nguồn lợi thủy sản đến tháng 8/2015 là: 1.027.222.000 đồng, trong đó:

- Ngân sách địa phương:	483.722.000 đồng
+ Kinh phí tuyên truyền phổ biến pháp luật:	147.160.000 đồng.
+ Kinh phí điều tra, khảo sát nguồn lợi thủy sản:	294.724.000 đồng.
+ Kinh phí kiểm tra:	41.838.000 đồng.
- Ngân sách trung ương:	543.500.000 đồng.

(Kinh phí thả cá tái tạo nguồn lợi thủy sản tính đến 31/12/2014)

III. KHÓ KHĂN, VƯỚNG MẮC

- Tuyên Quang là một tỉnh miền núi, điều kiện kinh tế của tỉnh còn khó khăn, khả năng huy động các nguồn vốn cho công tác bảo vệ nguồn lợi thủy sản còn hạn chế.

- Do việc ngăn tích nước tại các hồ chứa thủy điện đã làm mất đường di chuyển của cá, mất các bãi sinh sản tự nhiên và bảo tồn nguồn gen các loài thủy sản đặc hữu của địa phương thuộc Danh mục các loài thủy sinh quý hiếm có nguy cơ tuyệt chủng ở Việt Nam cần được bảo vệ, phục hồi và phát triển theo Quyết định số 82/2008/QĐ-BNN ngày 17/07/2008 của Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn như: Cá Rằm xanh, cá Anh vuc, cá Lợ thân thấp, cá Chiên, cá Lăng chám, cá Bông, cá Chày đất, cá Vèn, cá Hỏa...

- Do ảnh hưởng của các yếu tố thời tiết bất thường như mưa bão, lũ quét, nắng nóng hạn hán đã làm ảnh hưởng đến môi trường sống của các loài thủy sản tự nhiên.

- Chưa hình thành được các mô hình quản lý nghề cá cộng đồng tại cơ sở; chưa bố trí được nguồn kinh phí của địa phương để thả cá giống vào các vùng nước tự nhiên nhằm tái tạo và phát triển nguồn lợi thủy sản.

- Nguồn cán bộ quản lý thủy sản tại cấp tỉnh, cấp huyện và cấp xã còn thiếu so với nhiệm vụ quản lý nhà nước về thủy sản. Đội ngũ cán bộ làm công tác quản lý nhà nước về lĩnh vực thủy sản từ tỉnh đến cơ sở còn thiếu so với yêu cầu thực tế.

IV. KIẾN NGHỊ VÀ ĐỀ XUẤT

Để thực hiện tốt Chương trình Bảo vệ và Phát triển nguồn lợi thủy sản trong thời gian tới. Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn tỉnh Tuyên Quang trân trọng đề nghị Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn hỗ trợ kinh phí thực hiện một số nội dung sau:

- Hỗ trợ kinh phí xây dựng 02 khu bảo tồn vùng nước nội địa theo Quyết định số 1479/QĐ-TTg ngày 13/10/2008 của Chính phủ bao gồm: Khu bảo tồn sông Lô - Gâm (sau hồ thủy điện Tuyên Quang) và khu bảo tồn Sông Gâm (hồ thủy điện Tuyên Quang) để bảo tồn các loài cá quý hiếm có nguy cơ tuyệt chủng như cá Rằm xanh, Anh vũ, Chiên, Lăng và cá Bông.

- Tiếp tục duy trì và triển khai chương trình thả cá tái tạo, bổ sung vào một số thủy vực tự nhiên, hồ chứa lớn một số loài cá bản địa quý hiếm có giá trị kinh tế và nghiên cứu khoa học nhằm khôi phục nguồn lợi, tăng mật độ quần thể của các loài thủy sản cho tỉnh Tuyên Quang và chương trình khôi phục, bảo vệ môi trường sống của các loài thủy sản đặc biệt là các bãi sinh sản, nơi tập trung các loài thủy sản còn non tại một số vùng nước trên địa bàn tỉnh, nguồn kinh phí do Tổng cục Thủy sản và Quỹ Tái tạo nguồn lợi thủy sản sắp xếp phân bổ hàng năm đến năm 2020.

- Hướng dẫn, bố trí hỗ trợ nguồn kinh phí, bổ sung vào danh mục kế hoạch đầu tư xây dựng Dự án bảo tồn nguồn gen các loài thủy sản đặc hữu của địa phương đang có nguy cơ tuyệt chủng như: Cá Rằm xanh, Anh Vũ, Cá Lợ thân thấp, Cá Chiên, Cá Lăng chám, cá Bông, cá Chày đất, cá Vèn, cá Hỏa...là các loài cần phải bảo vệ trong danh mục hệ thống các khu bảo tồn vùng nước

nội địa đến năm 2020 theo Quyết định số 1479/QĐ-TTg ngày 13/10/2008 của Thủ tướng Chính phủ và nằm trong danh mục các loài thủy sinh quý hiếm có nguy cơ tuyệt chủng ở Việt Nam cần được bảo vệ và phục hồi và phát triển theo Quyết định số 82/2008/QĐ-BNN ngày 17/07/2008 của Bộ Nông nghiệp và PTNT nhằm lưu trữ, nghiên cứu, sản xuất để thả vào các hồ chứa lớn, thủy vực tự nhiên để bổ sung, tái tạo nguồn lợi thủy sản.

Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn Tuyên Quang trân trọng báo cáo./.

Nơi nhận

- UBND tỉnh. Thay báo cáo;
- Tổng cục Thủy sản;
- Vụ bảo tồn và PTNLTS;
- Các đ/c Lãnh đạo Sở;
- Chi cục Thủy sản;
- Lưu VT, TS.

**KT. GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC**



Phạm Mạnh Cường